

ROMANIA
Inalta Curte de Casație și Justiție
COMITET ELECTORAL LOCAL
Intrare nr. 15
Anul Luna 03 Ziua 24

PR: 24.03.2022 - 1530

Către,

Colegiul

ROMANIA
Inalta Curte de Casație și Justiție
COLEGIUL DE CONDUCERE
Intrare nr. 53
Anul Luna 03 Ziua 24

Se va cere de me
cunoaștere și analiză la

ICCJ - FCCJ

Subsemnata, **Gabriela Elena Bogasiu**, născută la data de numită în funcția de judecător începând cu data de 1 septembrie 1991, promovată în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție din data de 1 iunie 2006, prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 351 din 10 mai 2006, în prezent vicepreședinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin prezenta scrisoare de depunere a candidaturii întocmită potrivit Hotărârii nr. 27 din 28 februarie 2022 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, îmi exprim intenția de a candida pentru alegerea ca membru în Consiliul Superior al Magistraturii.

Cunosc faptul că pot să îmi revoc candidatura numai în termenul stabilit pentru depunerea candidaturilor.

Anexez prezentei scrisori de depunere a candidaturii:

- curriculum vitae;
- proiect privind principalele obiective pe care le voi urmări în cazul alegerii în Consiliul Superior al Magistraturii;
- declarație pe propria răspundere în sensul că nu am făcut parte din serviciile de informații înainte de 1990 și nu am colaborat cu acestea;
- declarație pe propria răspundere în sensul că nu sunt și nu am fost lucrător, informator sau colaborator al serviciilor de informații;
- declarație pe propria răspundere în sensul că nu am un interes personal care influențează sau ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate și imparțialitate a atribuțiilor prevăzute de lege.

Data
24 martie 2022

Judecător
Gabriela Elena Bogasiu

DECLARAȚIE

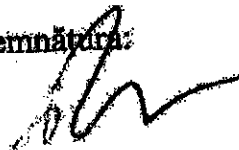
Subsemnata, **BOGASIU GABRIELA ELENA**, identificată cu CNP
, având funcția de judecător, vicepreșdinte al Înaltei Curți de
Casație și Justiție, declar, pe propria răspundere, următoarele:

Nu am un interes personal ce influențează sau ar putea influența îndeplinirea
cu obiectivitate și imparțialitate a atribuțiilor prevăzute de lege.

Prezenta declarație constituie act public și răspund, potrivit legii penale,
pentru inexactitatea sau caracterul incomplet al datelor menționate.

Data completării:
24 martie 2022

Semnătura:

DECLARAȚIE
privind apartenența la serviciile de informații
înainte de 1990 sau colaborarea cu acestea

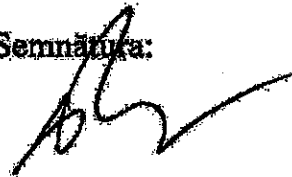
Subsemnata, **BOGASIU GABRIELA ELENA**, identificată cu CNP
având funcția de judecător, vicepreședinte al Înaltei Curți de
Casație și Justiție, declar, pe propria răspundere, următoarele:

Nu am făcut parte din serviciile de informații înainte de 1990 și nici nu am
colaborat cu acestea.

Prezenta declarație constituie act public și răspund, potrivit legii penale,
pentru inexactitatea sau caracterul incomplet al datelor menționate.

Data completării:
24 martie 2022

Semnătura:

DECLARAȚIE
privind apartenența, ca lucrători operativi
(inclusiv acoperiți), informatori sau colaboratori
ai serviciilor de informații

Subsemnata, **BOGASIU GABRIELA ELENA**, identificată cu CNP
, având funcția de judecător, vicepreședinte al Inaltei Curți de
Casație și Justiție, declar, pe propria răspundere, următoarele:

Nu am fost și nu sunt lucrător operativ (inclusiv acoperit), informator sau
colaborator al serviciilor de informații.

Prezenta declarație constituie act public și răspund, potrivit legii penale,
pentru inexactitatea sau caracterul incomplet al datelor menționate.

Data completării:
24 martie 2022

Semnătura:

CURRICULUM VITAE

GABRIELA ELENA BOGASIU

Educație și formare:

- 2007-2011- doctorat în Științe administrative, Școala Națională de Studii Politice și Administrative – Tema de cercetare „*Controlul judecătoresc asupra actului administrativ și managementul acestuia*”
- 2005- 2007- masterat, Drept internațional și comunitar, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”
- 1991-1992- Institutul Național al Magistraturii (fostul Institut Național pentru Pregătirea Magistratilor)
- 1987- 1991- Universitatea din București, Facultatea de Drept

Activitate profesională:

- vicepreședinte, Înalta Curte de Casație și Justiție, delegată în funcție în din 7.10.2016, numită în funcție începând cu 21.11.2016 (primul mandat) și 22.11.2019 (al doilea mandat)
- judecător, Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, începând cu data de 01.06.2006
- judecător, Curtea de Apel București, Secția de contencios administrativ și fiscal, 01.10.2002-31.05.2006
- judecător, Tribunalul București, Secția a V-a Civilă și de Contencios Administrativ, 10.11.1999- 30.09.2002, președinte al secției în perioada 01.12.2000- 30.09.2002
- avocat, Baroul București, 15.04.1997- 09.11.1999
- judecător, Judecătoria Sectorului 6 București, 01.05.1992- 15.04.1997
- judecător, Judecătoria Giurgiu, detașată la Judecătoria Sectorului 5 București pe durata cursurilor Institutului Național al Magistraturii, 01.09.1991- 01.05.1992

Alte activități:

- formator în cadrul *Institutului Național al Magistraturii* :
 - * formarea profesională inițială:
 - Drept Administrativ, începând cu data de 01.10.2002.
 - Titular de disciplină în perioada 2006- 2017
 - Drept Procesual Civil, în anul universitar 2004-2005

- * formarea profesională continuă a judecătorilor, la materia Drept Administrativ, din anul 2003
- colaborator principal al *Revistei Române de Jurisprudență* (publicație a Editurii Universul Juridic), coordonator al secțiunii Drept administrativ, 2009-2014

Formare profesională continuă (activități relevante- selecție):

- seminar cu tema „*Rolul judecătorului național în contextul dreptului comunitar*”, organizat de Comisia Europeană-TAIEX, Beaulieu- sur- Mer, Franța, 10-11.03.2006
- seminar cu tema „*Regulile aplicabile ajutorului de stat. Prevederi legale aplicabile unor sectoare determinate*” organizat de Oficiul Consiliului Național al Justiției din Ungaria și Comisia Europeană, Budapesta, 27-28.03.2006
- vizită de studiu la Bruxelles (*Comisia Europeană, DG Competition, DG Regio*) și la *Curtea de Justiție a Uniunii Europene*, organizată de Consiliului Concurenței în cadrul programului de twinning- componenta *ajutor de stat*, 12- 19.11.2006
- vizită de studiu la *Curtea Federală Administrativă a Germaniei*, Leipzig, 11-15 noiembrie 2007
- stagiul la *Curtea de Justiție a Comunităților Europene*, Luxemburg, 23 iunie- 4 iulie 2008, program PHARE- ICCJ
- stagiul la *Curtea Supremă Administrativă a Finlandei*, Helsinki, 9-20 noiembrie 2009, programul de schimb de magistrați al EJTJN (raport postat pe pagina de web www.ejtn.eu)
- program de training al judecătorilor naționali, *Dreptul concurenței în Uniunea Europeană*, 22-26 martie 2010, *Universitatea Oxford, Institutul de Drept European și Comparat*
- masă rotundă cu tema „*Motivarea actelor administrative ca garanție a dreptului la o bună administrare*”, organizată de EJTJN și INM la București, 4-5 noiembrie 2010
- seminar de formare a formatorilor- tehnici didactice, INM, 16- 17 mai 2011
- conferință cu tema „*Aplicarea dreptului medului în Uniunea Europeană. Rolul justiției*”, organizată de Comisia Europeană în cooperare cu Departamentul afacerilor europene din cadrul Guvernului Italiei, Roma, 10-11 noiembrie 2011
- seminar de formare a formatorilor- *Accesul la informațiile de interes public*, INM, 12 noiembrie 2012
- vizită de studiu la *Curtea Europeană a Drepturilor Omului*, organizată de ICCJ, februarie 2015
- Forumul Magistraților, „*Justiția Europeană în rețea: garanția unei justiții de calitate*”, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Luxemburg, martie 2017

- simpozion cu tema „*Protecția datelor în sistemul puterii judecătorești*”, Curtea Supremă a Austriei, octombrie 2018
- “*Law, Courts and guidelines for the public administration*”, seminar organizat de Asociația Curților Administrative din Uniunea Europeană, Fiesole, octombrie 2021

Lucrări publicate și participări la manifestări științifice:

- *Justiția actului administrativ. O abordare biunivocă*, Editura Universul Juridic, București, 2013
- *Legea contenciosului administrativ comentată și adnotată cu legislație, jurisprudență și doctrină*, Editura Universul Juridic, București, 2008; Ed. a 2-a, 2014; Ed. a 3-a, 2015; Ed. a 4-a, 2018
- *Procedura prealabilă în contenciosul administrativ. Practică judiciară*, Editura Hamangiu, București, 2006
- *Controlul de legalitate al hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție*, Editura Hamangiu, București, 2007 (coautor)
- *Excepția de neconstituționalitate. Practică judiciară adnotată*, Editura Hamangiu, București, 2010 (coautor)
- *Executarea hotărârilor în contenciosul administrativ*, Editura Solomon, București, 2020 (coordonator)
- *Tratatul de la Lisabona- o nouă etapă în construcția comunitară*, în Revista de Drepturile Omului nr. 1/2008
- *Reflectarea jurisprudențială a principiului nondiscriminării în litigiile privind cariera magistraților*, Revista Studia Universitatis Babeș- Bolyai- Iurisprudentia nr. 2/2009
- *Motivarea actului administrativ, componentă a dreptului la o bună administrație. Repere jurisprudențiale*, în volumul *Dreptul la o bună administrare. Între dezbaterile doctrinară și consacrarea normativă*, coord. Emil Bălan ș.a., Editura Comunicare.ro, 2010
- *Procedura de contestare a actelor administrative fiscale din perspectiva exigențelor bunei administrări*, în volumul *Buna administrare: de la viziune la acțiune*, coord. Emil Bălan ș.a., Editura Comunicare.ro, 2011
- *Aplicarea criteriului valoric pentru stabilirea competenței în litigiile privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare*, în Revista Română de Jurisprudență nr. 2/2011
- *Angajarea răspunderii patrimoniale a autorităților publice în cadrul contenciosului administrativ*, în Revista Română de Jurisprudență nr. 6/2011
- *Ministerul Public și raporturile lui cu administrația publică*, în volumul *Consolidarea capacității administrative în contextul bunei administrări*, coord. Emil Bălan ș.a., Editura Comunicare.ro, 2011
- *Considerații privind rolul jurisdicțiilor europene în evoluția dreptului administrativ*, lucrare prezentată la sesiunea anuală de comunicări științifice a Institutului de Științe Administrative „Paul Negulescu” Sibiu, 11-12 mai 2012

- *Reglementarea și supravegherea pieței de capital între interesul public și bunul funcționări a piețelor de instrumente financiare și tensiunile generate de criza economică*, în volumul *Administrația publică între misiuni și constrângeri bugetare. Dimensiuni juridice și manageriale*, coord. Emil Bălan ș.a., Editura Wolters Kluwer, 2014
- *Valorificarea jurisprudenței CJUE în practica recentă a Înaltei Curți de Casație și Justiție- secția de contencios administrativ și fiscal, în litigiile privind aplicarea dreptului concurenței*, lucrare publicată în Buletinul conferinței desfășurate între 19 și 20 mai 2016, în cadrul proiectului „Îmbunătățirea aplicării legii concurenței în România. Conferințe specializate pentru judecătorii europeni” Freedom House Romania în parteneriat cu INM și Consiliul Concurenței, proiect co-finanțat de Comisia Europeană în cadrul programului Justiție civilă
- *Human rights and their impact on national administrative law*, studiu prezentat în cadrul Conferinței „Promoting Global Human Rights through Cultural Diplomacy”, Institute for Cultural Diplomacy, Berlin, 2016
- *Conferința Națională de Contencios Administrativ* organizată anual de Facultatea de Drept a Universității București și Editura Universul Juridic, cu teme de specialitate prezentate la 6 ediții ale conferinței (2015- 2019, 2021)
- Decizii rezumate, comentate sau adnotate, publicate în Revista Română de Jurisprudență (publicație a Editurii Universul Juridic)

Limbi străine:

- Engleză - certificat de absolvire a nivelului CEF B2, Post- Intermedate, Șa, British Council
- Franceză- cîșt - bine; scris/vorbit-satisfăcător

Alte aptitudini și competențe:

- Cunoștințe operare computer

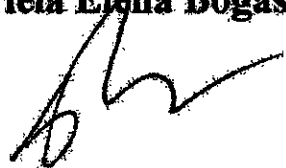
Gabriela Elena Bogasiu

Proiect
privind principalele obiective urmărite în cazul
alegerii în Consiliul Superior al Magistraturii

Judecător

Gabriela Elena Bogasiu

2022

I. Considerații introductive. Argument

Consiliul Superior al Magistraturii a fost înființat în anul 1909, prin Legea pentru modificarea unor dispoziții din legile relative la organizarea judecătorească din 24 martie 1909. În expunerea de motive se arăta, printre alte considerente, că legea își propune „înlăturarea atotputerniciei ministrului justiției” - cu alte cuvinte, asigurarea independenței puterii judecătorești, a corpului magistraților, față de puterea executivă.

Potrivit reglementării respective, Consiliul Superior al Magistraturii funcționa pe lângă Ministerul de Justiție și avea următoarele atribuții¹: „a-și da cu părerea, conform legii, asupra confirmării, numirii și înaintării magistraților de orice grad, începând cu judecătorii de ocoale și cei de tribunale de județe; a judeca, conform legii, infracțiunile magistraților inamovibili la datoriile profesionale, și a hotărî pedepsele aplicabile acelorora cari se abat de la acele datorii; a-și da avizul în toate cazurile în care va fi consultat de ministru; a îndeplini orice altă însărcinare i s-ar da prin legi”.

Aceleași coordonate se păstrează și astăzi, când Consiliul Superior al Magistraturii are o reglementare de rang constituțional, fiindu-i conferit, potrivit articolului 133 alin. (1) din Constituția României, rolul de garant al independenței justiției în raport cu celelalte puteri ale statului.

De-a lungul timpului, s-a reproșat Consiliului că, în exercitarea acestui rol, ar putea prezenta un risc de administrare „corporatistă”, partizană a justiției, ce facilitează protejarea și perpetuarea intereselor magistraților de către membrii profesiei². Din interiorul profesiei, s-au invocat uneori, dimpotrivă, pasivitatea, părtinirea ori eroarea de apreciere în situații în care anumite demersuri legislative sau instituționale, conduite și declarații publice au fost de natură să lezeze coordonatele statutului magistraților, independența justiției sau reputația judecătorilor și procurorilor.

Evoluțiile înregistrate în cursul ultimelor două mandate ale Consiliului Superior al Magistraturii au oferit și unele premii în peisajul juridic, parlamentar și constituțional: constatarea neconstituționalității unei hotărâri prin care Plenul

¹ www.csm1909.ro

² e.g., Raportul întocmit de Comisia Prezidențială de Analiză a Regimului Politic și Constituțional din România - Pentru consolidarea statului de drept, dat publicității la 14 ianuarie 2009

Senatului a validat magistrații aleși ca membri ai Consiliului în cadrul procedurii derulate în cursul anului 2010, pe motiv că în cazul a trei dintre aceștia, candidaturile fuseseră nelegale³; constatarea neconstituționalității hotărârii Plenului Senatului privind alegerea celor doi reprezentanți ai societății civile, aleși de Senat, cu motivarea că unul dintre aceștia ar fi fost supus interdicției de a ocupa o funcție sau o demnitate publică⁴; adoptarea unei ordonanțe de urgență pentru reducerea temporară a cvorumului necesar funcționării Consiliului Superior al Magistraturii, rămas, până la organizarea de noi alegeri, cu un număr de membri (14) sub cvorumul legal (15)⁵; în fine, durata mandatului președintelui Consiliului, semnificația interdicției de reînnoire a acestuia și nevoia identificării unei soluții de ordin normativ sau administrativ pentru situația în care procedura de alegere a președintelui Consiliului nu este soldată cu succes.

Toate acestea ar putea constitui prilej de reflecție asupra responsabilizării tuturor celor implicați în procedurile de alegere, dar și ulterior, în activitatea Consiliului, pentru evitarea polarizării și a blocajelor, prin deschidere către un dialog constructiv și purtat cu simțul măsurii pentru înlăturarea sau atenuarea diferențelor ce par ireconciliabile.

Sunt judecător al Înaltei Curți de aproape 16 ani, anterior am exercitat funcția de judecător la toate gradele de instanțe și am calitatea de formator al Institutului Național al Magistraturii de aproape 20 de ani; astfel, am interacționat cu mai multe generații de colegi și cu echipe de conducere diferite, am putut cunoaște instanța supremă în dinamica ei și am o viziune asupra a ceea ce înseamnă arhitectura sistemului judiciar în ansamblul său.

Mandatul membrului ales al Consiliului Superior al Magistraturii nu este unul imperativ, dar exercitarea cu profesionalism și bună credință a atribuțiilor prevăzute de lege implică respectul pentru votul de încredere acordat de colegi, un dialog onest cu conducerea și cu întreg corpul judecătorilor Înaltei Curți, transparență în luarea deciziilor, disponibilitatea de a asculta în mod real și efectiv puncte de vedere diferite.

De bună seamă, un proiect de candidatură, oricare ar fi autorul lui, conține principii și obiective generoase, subsumate binelui public în administrarea justiției. Ceea ce poate face diferența este calea pe care ne propunem să o urmăm pentru atingerea obiectivelor enunțate, stilul personal în interacțiunea socială, gradul de transparență și deschidere, cultura dialogului, darul de a convinge fără ca interlocutorul să se simtă presat sau, mai grav, să se simtă exclus.

³ decizia CCR nr. 53 din 25 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial nr. 90 din 3 februarie 2011

⁴decizia CCR nr. 54 din 25 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial nr. 90 din 3 februarie 2011

⁵ OUG nr. 16/2011 privind unele măsuri temporare pentru continuarea activității Consiliului Superior al Magistraturii, publicată în Monitorul Oficial nr. 141 din 24 februarie 2011

Ideile și practicile care și-au dovedit eficiența trebuie conservate, dar ideea de continuitate și stabilitate instituțională nu este incompatibilă, ci, dimpotrivă, este întărită de aceea a identificării și remedierii disfuncționalităților, de reevaluarea sau abandonarea unor comportamente care de-a lungul timpului au afectat nu doar prestigiul Consiliului, ci, pe alocuri, chiar buna lui funcționare.

De aceea, prezentul proiect, care conține doar câteva dintre direcțiile și măsurile pe care le-am considerat prioritare în raport cu rolul Consiliului Superior al Magistraturii și în considerarea calității de reprezentant al Înaltei Curți de Casație și Justiție, este scris sub semnul unui citat atribuit lui Rabindranath Tagore: „*Fiecare dintre noi trebuie să respecte amamite limite; de îndată ce le-ai depășit cât de puțin, nu mai poți ști unde ai să te oprești.*”

II. Independența justiției și consolidarea statutului judecătorilor

Într-un stat de drept, a cărui activitate este determinată și limitată prin lege, independența justiției constituie o veritabilă garanție a ordinii constituționale și a parcursului european.

În calitatea sa de garant al independenței justiției, Consiliul Superior al Magistraturii trebuie să dezvolte și să pună în practică mecanisme și proceduri care să se înscrie în limitele cooperării loiale și echilibrului între puterile statului și să asigure în mod efectiv protejarea sistemului judiciar de orice ingerință de natură politică dinspre puterea executivă sau puterea legislativă, dar să și sporească nivelul de calitate și integritate în actul de justiție, să demonstreze capacitatea de a regla și reacționa din interior la conduitele neconforme cu legea și să promoveze un profil al judecătorului și al procurorului atașat valorilor profesiei.

Justiția se înfăptuiește prin oameni, astfel că, dincolo de independența instituțională, coordonatele principale ale statutului judecătorului constituie reperele în jurul cărora se construiește și se consolidează independența justiției în componenta ei personală: modul de recrutare, reglementarea carierei, inamovibilitatea, reglementarea salarizării și a pensiilor de serviciu, incompatibilitățile și interdicțiile, pregătirea profesională continuă, răspunderea.

În anii care au trecut de la intrarea în vigoare a Legii nr. 303/2004, statutul magistraților a cunoscut unele evoluții pozitive, dar rămân problematice aspecte cum sunt: permanenta insecuritate legislativă cauzată de demersurile ori, cel puțin, tentativele repetate de modificare sau rescriere a „legilor justiției”, aproape în fiecare legislatură; nerezolvarea problemei inechităților salariale; reluarea periodică a dezbaterilor publice și a inițiativelor legislative privind pensiile de serviciu într-un mod distorsionat; reglementarea răspunderii materiale și a celei disciplinare; libertatea de exprimare.

Aspectele de ordin financiar sunt sensibile, pentru că bugetele instanțelor judecătorești sunt parte componentă a bugetului de stat aprobat anual prin lege și se înscriu într-un anumit context economic și social; preluarea calității de ordonator principal de credite pentru gestionarea bugetului instanțelor judecătorești de la Ministerul Justiției la Înalta Curte de Casație și Justiție sau la Consiliul Superior al Magistraturii, dorită de sistemul judiciar, va fi de natură să elimine suspiciunile sau riscurile de ingerință a puterii executive în activitatea instanțelor, dar nu va fi suficientă pentru a rezolva, prin ea însăși, și problemele de dimensionare a resurselor financiare.

Din acest motiv, este deosebit de important rolul exponenților puterii judecătorești – în principal Înalta Curte de Casație și Justiție și Consiliul Superior al Magistraturii – în a purta un dialog constructiv cu autoritățile din sfera executivului și legislativului, în cadrul mecanismelor de elaborare și adoptare a bugetului, pe baza unei estimări adecvate a tuturor implicațiilor financiar- bugetare. Fundamentele unui nivel adecvat de salarizare și al pensiilor de serviciu, care să corespundă complexității și importanței sociale a activității magistratului, să compenseze incompatibilitățile și interdicțiile specifice profesiei și să țină seama de ierarhia instanțelor, trebuie explicate clar și convingător.

Este de menționat, în acest context, că proiectul Hotărârii privind aprobarea Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2022- 2025 și a planului de acțiune aferent acesteia, pus recent în dezbatere publică de Ministerul Justiției⁶, indică eliminarea inechităților în domeniul salarizării magistraților și acordării pensiilor de serviciu ca obiectiv specific subsumat obiectivului strategic „Garantarea independenței justiției, creșterea calității și eficienței acesteia”. Acțiunile preconizate pentru atingerea acestui obiectiv constau în identificarea unor soluții legislative în dialog cu Consiliul Superior al Magistraturii, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale (termen octombrie 2022) și elaborarea/modificarea actelor normative ce vizează salarizarea și pensia de serviciu a magistraților (termen decembrie 2022).

Cu privire la soluțiile legislative care ar putea fi identificate pe termen scurt, apreciez că modul de reglementare a salarizării ar trebui să asigure o ieșire din impasul actual generat de aplicarea etapizată a Legii-cadru nr. 153/2017 până la un maxim prevăzut pentru anul 2022, care a creat probleme în punerea în executare a unor hotărâri judecătorești și a dus la situații nefirești în nivelul de salarizare al diferitelor categorii profesionale și, de asemenea, să asigure o diferențiere în funcție

⁶ <https://www.just.ro/proiect-de-hotarare-privind-approbarea-strategiei-de-dezvoltare-a-sistemului-judiciar-2022-2025-si-a-planului-de-actiune-aferent-acesteia/>

de distribuția pe verticală a instanțelor, care să facă atractivă ocuparea posturilor de la instanțele superioare.

În ceea ce privește pensiile de serviciu, Consiliul trebuie să pledeze pentru menținerea condițiilor actuale de vechime și a procentului care se aplică la baza de calcul. Nu creșterea vechimii necesare pentru pensionare este soluția în vederea creșterii gradului de ocupare a posturilor și a evitării ieșirii magistraților din sistem la vârsta deplinei maturități umane și profesionale, ci asigurarea unui statut stabil și a unui mediu de lucru care să ofere confort profesional, precum și identificarea unor stimulente pentru continuarea activității după împlinirea pragului de vechime.

Reglementarea actuală a răspunderii materiale conține o definiție a erorii judiciare și condiționează acțiunea în regres de reaua-credință ori grava neglijență a judecătorului sau procurorului, dar permite stabilirea erorii judiciare în afara cursului normal al căilor legale de atac împotriva actelor procurorului sau a hotărârilor judecătorești, normele fiind în continuare perfectibile.

În planul răspunderii disciplinare, pe lângă problema includerii încălcării normelor de drept material și procedural în conținutul abaterii disciplinare prevăzute la art. 98 lit. t) din Legea nr. 303/2004, care a suscitat discuții de mai multă vreme, un aspect de semnalat este acela al dificultăților ce pot apărea în individualizarea sancțiunilor, din cauza rigidității sistemului sancționator, urmare modificărilor adoptate prin Legea nr. 242/2018, când printr-un alineat nou introdus în cuprinsul art. 100 din Legea nr. 303/2004, s-a prevăzut că, prin derogare de la dispozițiile legilor speciale care reglementează răspunderea disciplinară, pentru trei dintre abaterile prevăzute la art. 99 nu pot fi aplicate decât ultimele două sancțiuni în ordinea severității lor, retrogradarea în grad profesional și excluderea din magistratură.

III. Înalta Curte de Casație și Justiție, instanța aflată în vârful sistemului judiciar

Conform prevederilor art. 126 din Constituția României, puterea judecătorească se exercită de Înalta Curte de Casație și Justiție și de celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege. În același timp, Înalta Curte de Casație și Justiție are rolul constituțional de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale.

Compunerea Înaltei Curți de Casație și Justiție și regulile de funcționare a acesteia se stabilesc prin lege organică.

Ajunsă în acest an la a 160-a aniversare, instanța supremă a fost reglementată prin legi proprii de organizare și funcționare de la data înființării ei (prima dintre acestea a fost Legea nr. 12 din 1861) și până la instalarea regimului comunist în anul 1947, după care, în urma adoptării Constituției din 1991 s-a revenit pentru o vreme

la reglementarea separată prin Legea nr. 56 din 30 iunie 1993 a Curții Supreme de Justiție, lege care a fost în ființă până la intrarea în vigoare a Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară.

Revenirea la reglementarea organizării și funcționării Înaltei Curți printr-o lege separată ar fi în măsură să accentueze poziția sa de vârf în sistemul judiciar și identitatea proprie a unei instanțe de casație, să consolideze rolul fundamental în asigurarea interpretării și aplicării unitare a legii, să creeze premisele unei flexibilități sporite în alocarea și gestionarea resurselor – toate acestea, pentru ca instanța supremă să nu mai fie percepută doar ca o jurisdicție de ultim grad, sufocată de atribuțiile de instanță ordinară de recurs și zdruncinată de abordări de tip conjunctural.

În exercitarea rolului său în procesul de legiferare (avizarea proiectelor de acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești și atribuția de a sesiza ministrul justiției cu privire la necesitatea inițierii sau modificării unor acte normative în domeniul justiției), Consiliul Superior al Magistraturii poate sprijini demersurile Înaltei Curți de Casație și Justiție în sensul reformării cadrului normativ, într-un mod care să ia în calcul specificitatea instanței supreme, dar și nevoia de uniformitate și de coerență a procedurilor judiciare pe care o resimt beneficiarii actului de justiție.

Unul dintre obiectivele strategice cuprinse în proiectul Hotărârii privind aprobarea Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2022-2025 și a planului de acțiune aferent acesteia (Pilonul II – Direcția de intervenție C: Independența, calitatea și eficiența actului de justiție) este consolidarea capacității instituționale la nivelul ÎCCJ, prin două obiective specifice: asigurarea unui nou sediu necesar desfășurării activității ÎCCJ în condiții optime și reșezarea competenței de judecată a ÎCCJ, prin măsuri de ordin legislativ, urmate de adaptarea schemei de personal la noile competențe.

Obiectivul major al creșterii gradului de unificare a practicii judiciare nu poate fi îndeplinit în mod corespunzător într-o instanță supremă copleșită de litigii, fiind necesară continuarea demersurilor pentru adoptarea unor propuneri legislative de modificare a competenței instanței supreme și crearea premiselor pentru soluționarea cauzelor în termen rezonabil, luând în considerare și impactul pe care reșezarea competenței materiale l-ar avea asupra activității celorlalte instanțe.

În contextul fluctuațiilor de personal, având drept principală cauză ritmul vacantării posturilor urmare a eliberării din funcție prin pensionare, este necesară, pe de o parte, regândirea procedurii de promovare în funcția de judecător la instanța supremă, prin stabilirea unor modalități de selecție sau probe de concurs în care să fie accentuat rolul ÎCCJ și să implice judecătorii din cadrul secției pentru care se candidează, reglementarea unei durate maxime de desfășurare a concursului și

analizarea posibilității inserării în lista posturilor scoase la concurs și a posturilor care se vacantează până la finalizarea etapei de înscriere a candidaților.

Pe de altă parte, s-ar putea interveni cu măsuri de natură să consolideze statutul judecătorilor Înaltei Curți, ajunși la cea mai înaltă treaptă a carierei: eliminarea evaluării profesionale periodice, un nivel de salarizare adecvat, care să asigure o diferențiere pe măsura poziției instanței supreme în ierarhia judiciară, echipe stabile să permită un transfer către grefieri al atribuțiilor legate de verificarea cerințelor de formă și de întocmirea actelor procedurale, astfel ca magistrații-asistenți să aibă un rol preponderent în sintetizarea aspectelor relevante ale cauzelor, în întocmirea fișelor de jurisprudență și în documentare, pentru a oferi judecătorilor un real suport în fundamentarea deciziilor.

În ceea ce privește recrutarea magistraților-asistenți, consider că atribuțiile privind organizarea și desfășurarea procedurilor de concurs ar trebui reglementate în competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, în mod similar modului de recrutare a magistraților-asistenți ai Curții Constituționale.

La nivelul completurilor de 5 judecători, experiențele recente au revelat nevoia unei îmbunătățiri a cadrului legislativ privind organizarea și funcționarea acestor formațiuni de judecată, prin: introducerea unor reguli privind tragerea la sorți, astfel ca judecătorii să nu facă parte din completuri aferente unor ani consecutivi, care, în funcție de durata soluționării cauzelor, pot ajunge să își suprapună activitatea; reglementarea obiectului de activitate al completurilor stabilite pentru fiecare an calendaristic; reglementarea mai clară a situațiilor de înlocuire a membrilor titulari ai completurilor.

În fine, este imperios necesară continuarea demersurilor pentru identificarea unei modalități de rezolvare a problemei obținerii unui sediu reprezentativ pentru instanța supremă, soluția actuală de împărțire a unor componente din structura Înaltei Curți în două sedii diferite nefiind una ideală pe termen mediu și lung.

IV. Rolul Consiliului Superior al Magistraturii în creșterea calității și eficienței justiției

Prin misiunea sa constituțională de garant al independenței justiției și prin modul de alcătuire, ale cărui coordonate se regăsesc, de asemenea, în Constituția României, Consiliul Superior al Magistraturii are un rol central în arhitectura autorității judecătorești și în administrarea justiției, desfășurând, în limitele competenței prevăzute de Constituție și de lege, atât o activitate administrativă, cât și una de jurisdicție disciplinară.

Competența Consiliului Superior al Magistraturii are și o dimensiune normativă, concretizată în avizarea proiectelor de acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești, în atribuția de a sesiza ministrul justiției cu privire

la necesitatea inițierii sau modificării unor acte normative în domeniul justiției și în adoptarea ori modificarea legislației secundare, în limitele și cu obiectul de reglementare prevăzute de lege.

Prin intermediul tuturor acestor pârghii, Consiliul Superior al Magistraturii poate și trebuie să contribuie la sporirea încrederii publice în justiție, consolidarea instituțională a sistemului judiciar, echilibrarea activității și optimizarea resurselor, transparență, calitate și integritate în actul de justiție. Totodată, are un rol important în orientarea procesului legislativ cu implicații asupra sistemului judiciar într-un sens care să corespundă obiectivelor agreate la nivelul organismului colegial și să asigure conformitatea cu deciziile Curții Constituționale și cu obligațiile internaționale asumate de statul român.

Potrivit art. 38 alin. (1) din Legea nr. 317/2004, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii adoptă Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, Regulamentul privind procedura alegerii membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, precum și celelalte regulamente și hotărâri date în competența plenului prin Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și prin Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Unele dintre aceste regulamente nu au fost încă actualizate în raport cu modificările aduse legislației primare în ultimii ani (însuși regulamentul privind procedura alegerii membrilor Consiliului Superior al Magistraturii datează din 2005), fiind necesară includerea lor pe o listă de priorități care să asigure omogenitatea cadrului normativ.

Având în vedere importanța pregătirii profesionale a magistraților și a celorlalte categorii de personal din sistemul judiciar pentru sporirea calității actului de justiție și unificarea practicii judiciare, în exercitarea atribuțiilor de coordonare a Institutului Național al Magistraturii și a Școlii Naționale de Grefieri, Consiliul Superior al Magistraturii contribuie la dezvoltarea capacității de formare a acestor instituții, pentru a răspunde într-un mod adecvat nevoilor sistemului judiciar și așteptărilor societății.

În ceea ce privește îmbunătățirea activității Inspecției Judiciare, se impun măsuri sub aspectul transparenței soluțiilor și al unificării practicii administrativ-disciplinare în cazul în care verificările efectuate se soldează cu clasarea sau respingerea sesizărilor disciplinare, mai cu seamă atunci când rezoluțiile nu sunt supuse cenzurii instanței judecătorești competente, definitivându-se în etapa administrativă a procedurii disciplinare.

Este necesară o comunicare caracterizată de bună credință și respect instituțional cu instanțele și parchetele, cu organismele celorlalte profesii juridice, cu

Ministerul Justiției și cu alte autorități și instituții care au tangență cu sistemul de justiție.

În proiectul Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar (2022- 2025), aflat în dezbatere publică, sunt menționate unele dintre direcțiile de acțiune identificate ca fiind prioritare pentru următoarea etapă în scopul așezării justiției pe baze moderne și funcționale și care ar urma să fie implementate și în mandatul viitorului Consiliu:

✓ **Accelerarea digitalizării sistemului judiciar, prin: crearea cadrului normativ necesar pentru generalizarea utilizării dosarului electronic și a transiterii electronice a actelor de procedură pe baza unor reguli uniforme; identificarea necesarului de personal IT la nivelul instanțelor judecătorești în contextul transformării digitale; implementarea noului sistem electronic de management al cauzelor (ECRIS V);**

✓ **Dezvoltarea politicii de resurse umane astfel încât să asigure necesarul sistemului judiciar în condiții de eficiență și eficacitate, prin derularea procedurilor de ocupare a locurilor vacante, dezvoltarea și operaționalizarea unui mecanism de asistență și evaluare psihologică a judecătorilor și procurorilor, echilibrarea schemelor de personal și suplimentarea posturilor de personal auxiliar, elaborarea unei strategii de resurse umane la nivelul instanțelor judecătorești;**

✓ **Optimizarea funcționării instanțelor judecătorești, prin: realizarea unei analize aprofundate a performanței instanțelor și a cauzelor care determină variații ale gradului de încărcare și ale indicatorilor de eficiență; definirea și implementarea unui mecanism de evaluare periodică a gradului de satisfacție a părților interesate la nivelul tuturor instanțelor, inclusiv a percepției asupra accesului la justiție; definirea și implementarea unui mecanism integrat de sesizare, colectare, analiză și rezolvare a problemelor cu care se confruntă instanțele;**

✓ **Consolidarea capacității instituționale a Consiliului Superior al Magistraturii și a instituțiilor subordonate, prin: organizarea unui dialog structurat cu reprezentanții profesiei de avocat și interconectarea formelor de pregătire profesională inițială și de formare continuă ale avocaților și magistraților; asigurarea finanțării și ocuparea posturilor vacante din organigrama CSM; îmbunătățirea strategiei de formare profesională continuă a personalului CSM; realizarea și implementarea unei soluții informatice de gestionare a activității aparatului tehnic și de relaționare cu alte instituții; modernizarea dotărilor tehnice pentru asigurarea unei comunicări sigure în condiții de distanțare socială;**

✓ **Asigurarea unei standardizări a informațiilor puse la îndemâna justițiabililor.**

Stabilirea unor priorități, trasarea direcțiilor de acțiune și alegerea instrumentelor adecvate, într-o viziune integratoare asupra necesităților sistemului judiciar, au drept scop final sporirea aptitudinii de a oferi un act de justiție de calitate, transparent, în măsură să convingă publicul de echitatea procedurilor și de integritatea celor care înfăptuiesc justiția, astfel încât să apropie justiția de destinatarii ei.

Dat fiind statutul de rang constituțional conferit Consiliului Superior al Magistraturii, este foarte important modul în care activitatea lui este percepută în societate. Această percepție publică poate fi influențată atât de performanța instituțională și de gradul de realizare a obiectivelor asumate, cât și de calitatea interacțiunii dintre membrii organismului colegial.

În ultimă instanță, de imaginea oamenilor care îl compun.

Judecător Gabriela Elena Bogasiu

